

Ольга Анісімова (м. Сімферополь), Марина Дементьєва (м. Судак),
Андрій Довгун (с. Новий Світ)

“НОВИЙ СВІТ” КРИМСЬКОГО КРАЄЗНАВСТВА

10–11 жовтня 2009 року кримські краєзнавці зібралися на Другу наукову конференцію “Актуальні питання історії, культури, етнографії та екології Південно-Східного Криму”. Її організаторами разом із Кримською республіканською організацією Національної спілки краєзнавців України стала Новосвітська селищна рада. Фінансування здійснювалося коштами меценатів: Благодійної організації “Афінеон” (м. Судак), комунального підприємства “Курортна агенція “Новий Світ” (смт Новий Світ), ТОВ Торгівельна Асоціація “Соло Річ” (м. Сімферополь). Крім того, ЗАТ “Сонячна долина” та ДП “Завод шампанських він “Новий Світ” здійснили спонсорську допомогу проведення неофіційної частини заходу. Конференція стала традиційним заходом, що популяризує історико-культурну спадщину Криму.

Пленарні засідання конференції 10 та 11 жовтня проходили у селищному клубі смт Новий Світ. На початку учасників конференції привітали депутат селищної ради смт. Новий Світ А. М. Довгун, виконавчий директор Благодійної організації “Благодійний фонд “Афінеон” М. В. Анісімов та генеральний директор ЗАТ “Торгівельна асоціація “Соло Річ” Е. Е. Юнусова. З привітальними словами виступили професор Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського В. Ю. Ганкевич та професор, Голова правління Кримської республіканської організації Національної спілки краєзнавців України, Заслужений діяч науки і техніки Автономної Республіки Крим А. А. Непомнящий. У річці вшанування провідних краєзнавчих традицій професором А. А. Непомнящим була озвучена доповідь про епістолярну спадщину відомого дослідника Криму, археолога, організатора музейної та пам’яткоохоронної справи Миколи Ернста. Невідомі раніше листи вченого, адресовані його брату, були виявлені автором в одному з київських архівів.

Актуальні питання музеєфікації історичних об’єктів висвітлені у доповіді “Тірітака — музей під відкритим небом” авторитетний до-

слідник кримських старожитностей, кандидат історичних наук із м. Керчі Олексій Вікторович Зінько. Він продемонстрував проєкт майбутнього екскурсійного об’єкта, де глядачі побачили не тільки заплановані реконструкції античного міста, а й розвинену інфраструктуру — ту саму, без якої неможливо привабити туристів на відпочинок у будь-яке місце. Важливо, що наданий автором проєкт музеєфікації історичного об’єкта є перспективним не тільки для власної реалізації, але й як можливий зразок для збереження інших об’єктів історико-культурної спадщини Криму.

Низка доповідей стосувалася розвитку виноградарства та виноробства Криму, а саме його Південно-Східного регіону. Так, Д. В. Конкін (м. Сімферополь) у доповіді “До питання про розвиток виноградарства і виноробства Криму наприкінці XIII — в першій третині XIX ст.” висвітлив основні загальнокримські тенденції та висловив власне бачення особистого внеску князя М. С. Воронцова в цю справу. З цього питання серед науковців виникла дискусія, оскільки наступний доповідач мав з приводу ролі князя М. С. Воронцова дещо іншу думку. А саме, О. С. Анісімова (м. Судак) у доповіді про “Державне Судацьке училище виноградарства та виноробства (1804–1836 р.)” побачила в М. С. Воронцові одного з винуватців припинення діяльності першого в Російській імперії училища виноградарства (йдеться про Судацьке училище) та переорієнтації виноробної галузі на Південне узбережжя Криму.

Цінний матеріал був власноруч знайдений та проаналізований археологом О. Є. Вольфом (м. Судак). Основні висновки він виклав у доповіді “Маєток Архадересе князя К. О. Горчакова (1888–1920 рр.): Факти та вимисел”.

Важливі питання історії кримської благодійності були підняті аспірантом ТНУ ім. В. І. Вернадського А. М. Савочкою (м. Сімферополь) у доповіді “Благодійні організації Феодосійського повіту (XIX — початок XX ст.)”. Тема викликала палкі дискусії відносно

того, яким повинно бути сучасне благодійництво з погляду на те, яким воно було сто років тому.

У доповіді професора Б. В. Змерзлого та С. Ф. Пивоварова (м. Сімферополь) “Із історії Феодосійського комерційного суду” були висвітлені основні риси стану судочинства у Таврійській губернії, приведені декілька казусів із історії становлення та функціонування Феодосійського комерційного суду. Під час дискусії учасники конференції дійшли висновку, що по суті проблеми за минуле сторіччя у судочинстві не змінилися.

Дослідник із Феодосії О. В. Катюшин проаналізував твори К. Багрянородного, які стосуються історії Криму, та аргументовано довів, що твори цього автора не можливо використовувати як історичне джерело в історичних реконструкціях, оскільки там багато чи помилок, чи навмисних фальсифікацій.

Керівником курортної агенції “Новий Світ” А. М. Довгуном був вручений приз за найкращу доповідь, яка стосується історії пгт Новий Світ. Його одержали доктор історичних наук В. Ю. Ганкевич та кандидат історичних наук І. О. Задерейчук, які доповідали про “Новий Світ як курорт співробітників органів внутрішніх справ у 30-ті роки ХХ ст.”.

Особливе місце серед тих, хто виступав, посіла доповідь керівника методичного кабінету Судацького відділу освіти Марини Іванівни Дементьєвої про особистий досвід роботи з краєзнавства. Цікаво, що хоча введення регіонального компоненту в курс шкільної дисципліни “Історія України” не є чимось новим, але далеко не кожний регіон України має необхідну для цього навчально-методичну базу. М. І. Дементьєва репрезентувала учасникам конференції власні розробки. Найбільший інтерес викликали її авторські

розробки: “Щоденник судацького учня”, та навчальний посібник з історії Криму “Таврида — Крим — Судак” (останній — у спів-авторстві з Ольгою Анісімовою).

Окрім цього, учасники конференції мали можливість ознайомитися із стендовими докладами Н. В. Слободянюк (м. Судак) “Свято-Покровський храм в Судаку” та ін.

Неофіційна частина конференції включала низку заходів, які, за задумом організаторів, повинні були мати не тільки розважальний характер, але й певне інформаційне навантаження. Найбільш блискавичне поєднання розваги та навчання оргкомітет конференції втілював у екскурсіях на винні заводи. У перший день учасники конференції після відвідування дому-музею Л. С. Голіцина насолоджувалися при свічках дегустацією Новосвітського шампанського у старовинному погребі. На другий день дегустація здійснювалася в Архадерессе (Сонячна долина), де крім інших, виробляють всесвітньо відоме вино “Чорний доктор”.

Підводячи підсумки конференції, професор А. А. Непомнящий наголосив, що її камерний характер сприяв не лише знайомству з новим доробком кримських краєзнавців із різних районів півострова, членів Національної спілки краєзнавців України, але й дав змогу їхньому неформальному спілкуванню. Окремо він подякував організаторам наукового форуму за цікаву програму, безкоштовний готель на набережній в Судаку класу VIP, яким користувалися учасники конференції, організацію безкоштовного харчування, безкоштовні дегустації та незабутню екскурсію катером Новосвітськими бухтами.

У найближчий час планується публікація матеріалів конференції. Наступна конференція запланована на початок жовтня 2010 року, тематика її останеться незмінною.

